

ZOMERSERIE Ontmoeting met een bijzondere buurboom

Een bomenkathedraal in de Tuinstadwijk

Haagbeuken zijn net kaarsen, met hun boomkruinen als vlam. Als dichte, grote struiken zoeken ze de hoogte op. De zestien monumentale haagbeuken in de Resedastraat brengen rust en een zekere plechtigheid in de straat.

Wilfred Simons
wilfred.simons@mediahuis.nl

Leiden ■ Volgens de website Open Bomenkaart hebben ze een diameter van tussen de 40 en 75 centimeter en zijn ze tussen de vijftien en de 21 meter hoog. Ze zijn zeker vijftig jaar oud. Haagbeuken kunnen in de stad zeker honderd jaar oud worden. De exemplaren in de Resedastraat zijn dus op de helft van hun levensduur.

Ze werpen diepe schaduwen in de straat, maar toch zetten ze de trottoirs en de rijbaan niet in het donker; op de zonnige junidag dat kunstenaars en bomenliefhebster Lianne Wepler en de verslaggever de Resedastraat inspecteren, wisselen plassen zon en schaduw elkaar op een aangename manier af. Naast de haagbeuken verzinken de lieve arbeidershuizen aan weerszijden van de straat in het niets. Ze zijn bijna kabouterhuisjes.

Haagbeuken (*Carpinus betulus*) heten wel 'beuk', maar de soort is eerder familie van de berk. Met berken hebben zij bijvoorbeeld hun blaadjes met scherpe of geribbelde nerven gemeen, waardoor het net lijkt alsof ze opgevouwen in de knoppen hebben gezeten.

Met hun dichte bladerdek worden ze vanouds geassocieerd met bescherming, bescheidenheid en onbaatzuchtigheid; ze kunnen ook goed in hagen worden gesnoeid. Op de manier waarop de boomkruinen elkaar raken, lijkt het net alsof de Resedastraat een openluchtkathedraal is met de hoge takken als gewelf. De gedachte dat de haagbeuken de straat iets ernstigs en gewijds geven, is aangeslagen bij de buurtbewoners. Een van hen heeft aan de voet van de boom op de hoek van de Pioenstraat een boeddhabeeldje neergezet.

Wepler prijst de toestand van het onderhoud. De boomspiegels zijn ruim en schoon. Doordat Leiden

BOMEN ZIJN BUREN

Bomen zijn burens. Haast onopgemerkt voorzien ze de Leidenaars van water, zuurstof, schaduw en verkoeling. Ze zuiveren de lucht en maken straten en buurten mooi. In deze zomerserie geeft kunstenaars en bomenliefhebber Lianne Wepler de Leidenaars de kans om hun buurbomen te ontmoeten. Vandaag aflevering 5: De haagbeuken in de Resedastraat.

goed voor deze haagbeuken zorgt, kunnen ze oud worden. „Deze zijn al ver over de leeftijd van de gemiddelde stadsboom heen.” Het enige nadeel is dat haagbeuken nogal ruien. Het kaf van hun nootjes dwarrelt van de bomen, evenals de nootjes zelf trouwens, die aan een soort windvangertjes hangen.

Waardplant

Hoe ouder de bomen kunnen worden, hoe meer woongelegenheden zij bieden aan motten, kevers, rupsen en vlinders die zich in de bast of tussen de takken nestelen. Haagbeuken zijn inheems en een waardplant voor tussen de 150 en 180 insectensoorten. Sommige van die soorten worden weer gegeten door vogels, zoals boomkluipers en appelvinken. Die zien we tijdens de inspectie niet, maar duiven zijn er wel. Zij hebben de beschutting en camouflage die de haagbeuken bieden, al lang ontdekt.

Ook mensen genieten van het bomengewelf, dat op hete dagen zuurstof en verkoeling in de Resedastraat brengt. Postbode Simon Maiburg pauzeert er even van zijn werk. De Leidenaar is behalve postbode ook kunstenaar. Hij tekent graag bomen, maar niet naar het leven, zoals een botanisch kunstenaar dat zou doen. „Ik verzin ze uit mijn hoofd op mijn balkon, dat lekker in de schaduw staat van een kastanje.”

Lab Forest Snellius

Rondom gebouw Snellius van de Universiteit Leiden aan de Niels Bohrweg legt het Centrum voor Milieukunde Leiden (CML) een publiek toegankelijk 'Lab Forest' aan. Hier doet het CML onderzoek naar de groei van inheemse en uitheemse boomsoorten en hun wisselwerking met de biodiversiteit.

Het 'Lab Forest' plant zestien boomclusters van in totaal 144 bomen. Elk cluster bestaat uit een centrale inheemse eik, omringd door een mix van inheem-

se en uitheemse esdoorns en dennen. De bomen dragen bij aan de biodiversiteit in de omgeving en worden aangevuld met heesters.

In het Lab Forest willen onderzoekers de wisselwerking van de boomsoorten met elkaar bestuderen en met andere organismen, zoals insecten, vogels, bodemorganismen en planten. Ook zijn ze benieuwd naar de gevolgen daarvan voor de biodiversiteit.

Bij de haagbeuken verzinken de arbeidershuisjes in het niet.

FOTO LISSANNE WEPLER